de Panorama Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 44 — 2 NOVEMBER 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA
5 ct.

HR. PRIK

PIET BROOS

EEN ONVERWACHTE ONTMOETING

GIJSBERT,

DE GRIJZE HUISMUIS, EN HET HOL, DAT DE MOL BOUWDE

Eigenlijk hoort Gijsbert, de muis, helemaal niet bij de boerderij! Als de keukenmeid hem ziet, geeft ze een harde gil en dan wordt Petronelle, de poes, gehaald om Gijsbert te vangen, en dan wordt er vergif gestrooid en allerlei akelige gevaarlijke dingen, zodat Gijsbert een paar dagen niet te voorschijn kan komen, omdat hij anders gepakt wordt.

Maar gelukkig glipt hij er altijd netjes door, en als de keukenmeid na een tijdje denkt, dat hij wel weg zal zijn, veegt ze het vergif weg en stuurt ze Petronelle haar keuken uit.

Dan is alles weer veilig en kan Gijsbert uit zijn holletje komen en een lekker stukje kaas uit de kast halen.

Hij zorgt wel, dat ze hem niet krijgen; hij is een slim muisje!

Eén keer is er echter iets gebeurd, dat veel en veel erger was dan de keukenmeid of Petronelle de poes!

Dat was, toen Gijsbert geen hol meer had!

Gijsbert was radeloos en zat de hele dag te snikken en te huilen voor de keukendeur; het kon hem niets schelen of Petronelle hem wilde vangen, hij was veel te verdrietig!

Hij had geen holletje meer, het was afschuwelijk en dan was het nog wel zijn eigen schuld!

Gijsbert was namelijk ook wel eens een beetje dom en dat was hij zeker geweest, toen hij een nieuwe gang ging graven!

Het was op zo'n dag, dat hij toch niets anders te doen had en hij dacht: Kom, Gijs, oude jongen, graaf eens een nieuwe gang in je holletje."

En toen had hij dat gedaan, zonder te merken, dat zijn muren nu veel te dun werden en gingen scheuren!

Hij was bijna klaar met de nieuwe gang, toen hij een dof gerommel hoorde, en voor hij wist wat er gebeurde, kwam het dak naar beneden en stortten de muren van zand in elkaar!

Het scheelde maar een haartje, of hij had er onder gelegen en dan was hij misschien wel gestikt!

Net op tijd was hij naar buiten gerend en daar hoorde hij, hoe bijna alle muren van zijn hol in elkaar vielen, want van het een kwam het ander! En nu zat hij er maar mee!

Geen huis, geen eten, want hij durfde nu niet meer naar binnen te gaan om te kijken naar zijn voorraadkelder!

Geen huis, dus buiten slapen! Ieder ogenblik kon hij door de poes gepakt worden; het was ontzettend, ontzettend!

En je kunt nu eenmaal niet zo een twee drie een nieuw muizenhol graven. Er zat niets anders op dan dat hij eens rond ging kijken of er misschien ergens een gaatje was, waar hij veilig weg kon kruipen.

Met de punt van zijn staart veegde hij zijn tranen af en ging op stap! In de keuken hoefde hij niet te zoeken, daar kende hij alle gaatjes en hoekjes.

In het huis durfde hij niet te komen, nee, hij moest de tuin in, er zat niets anders op.

Eerst ging hij kijken bij het kippenhok; ja, daar lag een rond ijzeren bakje met gaatjes er in.

„Zou ik hierin mogen wonen?" vroeg Gijsbert beleefd aan de haan.

„Dat is een vergiet!" zei de haan. „Daar zul je niet veel aan hebben. Het tocht er en als het regent, word je helemaal nat door de gaatjes!"

Ja, dat was ook zo, aan de vergiet had Gijsbert dus niets.

Treurig liep hij verder, maar overal had hij pech.

In het schuurtje kon hij niet slapen, want daar sliep Petronelle, de poes, die hem altijd probeerde te vangen; in de stal van de geit en het paard en de koe wilden ze hem niet hebben omdat Antonel, de koe, bang voor muizen was.

In het hondenhok van Dries mocht hij ook niet, want de grote waakhond wilde geen gekriebel hebben en bovendien moest hij de hele nacht op het huis passen, zodat hij nergens anders tijd voor had.

„Dan kruip ik maar in de melk-

emmer!" snikte de radeloze Gijsbert. Met moeite klom hij langs de gladde wand omhoog en vóór hij zich kon tegenhouden, gleed hij de emmer in, die nog half vol melk zat! Nu zou hij zeker verdronken zijn, als de knecht de emmer niet net omtrapte en hij op tijd ontsnappen kon.

Helemaal naar en akelig liep hij nu het erf over; de melk zat tot in zijn oren.

En juist was hij van plan om zich maar rustig te laten opeten door de poes, toen er iets vreselijk raars gebeurde!

Ineens ging de grond een eindje omhoog; Gijsbert zag dat hij op een bergje stond, dat er net nog niet was geweest!

En een eindje verder zag hij de grond weer omhooggaan en daar kwam ook een bergje!

„Dat is een beest onder de grond!" zei Gijsbert en hij rende naar het tweede bergje, maar nu was er een eindje verder alweer een ander.

Gijsbert holde nu net zolang, tot hij voor de bergjes uit was, en daar begon hij ijverig te graven!

„Ach, zeg, wat moet dat?" klonk een boze stem achter hem.

Het was een vreemd dier met een zwart fluwelen jasje aan en dat erg met zijn oogjes knipperde.

„Wie bent u?" zei Gijsbert vriendelijk.

„Elias Moll, met twee ll's," zei het vreemde dier.

„O ja, een mol!" juichte Gijsbert. „Laten we in uw hol gaan, meneer Moll met twee ll's, want ik weet, dat u in het licht niet ziet!"

„Zeer vriendelijk," zei Elias; hij was afschuwelijk deftig, maar zo was hij nu eenmaal geboren.

Samen gingen ze in het hol, dat groot en ruim was, en Gijsbert zag, dat onder de bergjes kamers waren.

„Ik ben Gijsbert, de grijze huismuis van de boerderij," zei hij. „Kan ik een nachtje bij u logeren?"

„Dit is geen hotel, waarde heer!" zei Elias. „Ik heb geld genoeg om tien van zulke holen te hebben en ik meen me te herinneren, dat ook een gewone muis minstens één hol heeft, niet?"

Zo gebeurde het.

Elias Moll was een prácht van een mol.

Hij maakte voor Gijsbert in de keuken een groot, sterk hol, zoals de muis er nog nooit een gezien had!

Hij vulde zelfs zijn kamers met een grote voorraad en van dankbaarheid zat Gijsbert te huilen en het mooiste was nog wel, dat Elias niet eens iets wilde horen van „dankjewel!"

Toen vertelde Gijsbert alles wat er gebeurd was: van het graven en de ingestorte muren en van zijn moeiten voor een ander hol, en dat hij het niet zo vlug kon repareren en dat hij overal beleefd gevraagd had, en van de melkemmer, waar hij in was getuimeld!

Zelfs Elias Moll was ontroerd en hij had moeite, niet met Gijsbert mee te huilen.

„Wees mijn vriend," zei hij. „Wees mijn vriend en slaap en eet hier zoveel je belieft en ik zal u helpen een nieuw huis te maken, als u uitgerust bent!"

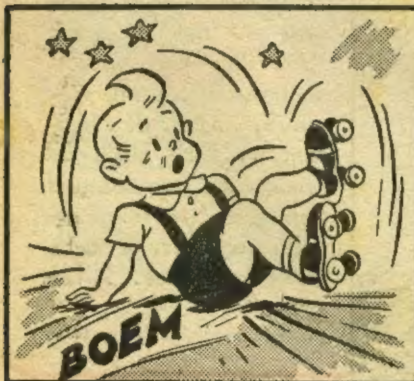
Hij zei, dat het een vriendenzaak was!

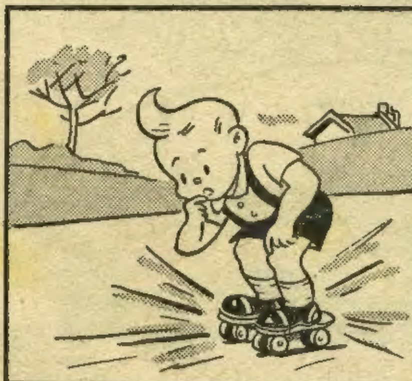
Toen alles klaar was, namen zij afscheid, want Elias ging terug naar een van zijn kastelen in het bos.

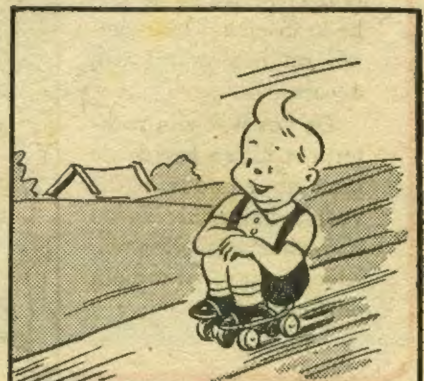
Maar Gijsbert vergat zijn trouwe helper nooit en bij diens verjaardag ging hij altijd feliciteren met een heel groot cadeau.

En in de zomer gingen zij nog dikwijls bij elkaar logeren, dan kwam Elias Moll bij Gijsbert, de huismuis, en dan woonden ze samen in het hol, dat ze sámen gebouwd hadden.

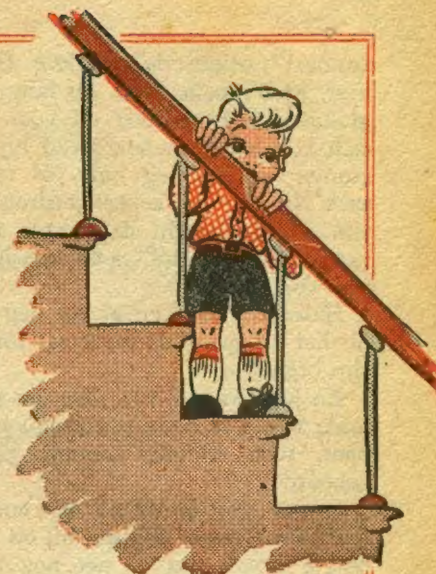
UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

TE VROEG

Niekje was al heel vroeg wakker;
't Was nog donker op de straat.
Slechts op 't hoekje bij de bakker
Brandde licht en werd gepraat.

Heus, hij kon nu niet meer slapen.
't Was beslist al zeven uur.
Hij ging beukenootjes rapen,
Om te poffen op het vuur.

Stil begon hij zich te wassen,
Kleedde zich voorzichtig aan,
Want hij moest er goed op passen,
Dat de hond niet aan ging slaan.

Zachtjes sloop hij naar beneden,
Voet voor voet en teen voor teen.
Want de trap had achttien treden,
En die kraakten zo gemeen.

Maar, beneden aangekomen
Zag hij in de kamer licht.
En hij dacht: Sta 'k nu te dromen?
En trok een verbaasd gezicht.

Want hij hoorde vader praten:
„Zo! De laatste sigaret!
Elke avond wordt het later.
Moeder, ga je mee naar bed?"

Niek is toen teruggeslopen,
Heeft zijn kleren uitgedaan,
En is snel in bed gekropen,
Zachtjes lachend naar de maan.

M. F. K.

LEERRIJKE LESSEN

DE VOS EN DE KRAB

Een vos had lange tijd moeten vasten; je kon de ribben door zijn huid zien gluren.

Toen er jacht werd gemaakt op hem in de bossen, moest Reintje wel de benen nemen en hij zocht zijn heil langs de kust.

Nu wilde het toeval dat een dikke krab, moe van het spartelen in het zoute water, er ook aan dacht om eens 'n luchtje te gaan scheppen op het strand.

Zo kwam het, dat de hongerige vos en de dikke krab elkaar ontmoetten op het strand van de zee.

De vos stak zijn rechterpoot uit en keerde de krab om, en de krab, die voelde dat haar laatste levensuur was gekomen, kneep haar scharen dicht en fluisterde:

„Dom ding dat ik ben, hoe haal ik het ook in mijn krabbenhoofd om op het strand te gaan liggen zonnen. Ik hoor in het water thuis en ik had er moeten blijven...."

Daar had ze gelijk in. Als Pietje van school komt en niet regelrecht naar huis loopt, maar liever nog een paar straten pikt, en Pietje raakt dan in een van die zijstraten waar hij niets te maken heeft onder een fiets of onder een autowiel, dan zeggen de mensen: „Wat moet hij daar doen? Daar had hij niets te maken."

Daar hebben die mensen ook alweer gelijk in, niet? Blijven we dus maar liever bij datgene wat we moeten doen. Ook dan kan er iets met ons gebeuren. Natuurlijk. Maar dan hebben we toch altijd de troost, dat we kunnen getuigen: „Ik stond op mijn post waar ik staan moest en niet.... er naast."

ONZE WONDERE WERELD

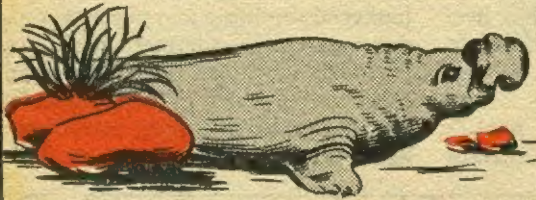
GEOEFENDE ZWEMMERS

HUN NATUURLIJK ELEMENT IS HET WATER, WAARIN ZIJ ZICH BEWEGEN MET EEN SNELHEID EN SIERLIJKHEID DIE GEEN MENS HUN NADOET.

WALRUSSEN
WORDEN WEL 4½ METER LANG, HEBBEN TWEE STEVIGE SLAGTANDEN EN EEN SNORBAARD VAN 10 CM

OLIFANTSROBBEN
OF ZEEOLIFANTEN (OOK WEL ZEEWOLVEN) KUNNEN WEL VIJF METER LANG WORDEN EN TOT 3000 KG ZWAAR

ZEEBEREN
OF PELSROBBEN ZIJN KLEINER DAN ZEELEEUWEN. ZE LIGGEN VAAK IN DICHTE SCHAREN OP DE KUSTEN EN WORDEN VEEL OPGEJAAGD OM HUN PRACHTIGE PELS.

MANENROBBEN
OF PATAGONISCHE ZEE-LEEUWEN LOPEN TE LAND EIGENLIJK OP HUN ZWEMVLIEZEN. ZE KUNNEN AANHANKELIJK EN ZEER TAM WORDEN

KEGELROBBEN
VALLEN OP DOOR HUN LANGE, PLATTE SNUIT. MEN NOEMT ZE SOMS MOPSHONDEN. ZE ZIJN VOORNAMELIJK BEWONERS VAN DE OOSTZEE.

BLAASROBBEN
DE MANNETJES HEBBEN OP HUN KOP EEN BLAAS VAN 25 BIJ 20 CM, DIE ZE BIJ GEVAAR VOL LUCHT POMPEN. VROUWTJES DRAGEN DIE MUTS NIET

Herfstdraden

Als het najaar in het land is, merk je dat aan de mooie kleuren van vele bladeren, bijvoorbeeld bij de eike- en beukeboom. Je ziet het aan de vogels, die in grote groepen of alleen naar andere landen trekken. Je merkt het ook bij huis, in de tuin en bijna overal aan de paddestoelen, die nu plotseling verrijzen.

Je ziet het ook aan de herfstdraden. Als je in deze tijd van het jaar buiten loopt, voel je soms enkele fijne draden tegen je hoofd, die je dan maar gauw met je hand wegveegt.

Waar komen de herfstdraden vandaan?

Van de spinnen.

Jullie weten natuurlijk, dat de spinnen mooie webben kunnen maken van uiterst fijne, maar zeer sterke draden.

Hiertoe vormen ze in het lichaam een vloeistof, die bij het spinnen buiten 't lichaam komt en dan hard wordt. Dit zijn dan de spindraden.

Ook de herfstdraden — er zijn ook lentedraden — zijn zulke spindraden.

Ze dienen bij de spinnen om zich over grotere afstanden te verplaatsen. Vooral de kleine krabspinnetjes, maar ook andere soorten als wolfspinnen en kruisspinnen vormen dergelijke herfstdraden.

We kunnen deze draden het best vergelijken met een zweeftoestel.

Somtijds komen op bepaalde plaatsen veel te veel spinnen voor. Ze kunnen dan niet allemaal meer voldoende voedsel vinden en trekken uit elkaar.

Een spinnetje, dat dit van plan is, kruipt op een paal of een hek en spint een lange draad achter aan zijn lichaampje. Deze draad is heel licht en wappert in de wind als een vlieger aan het touw. Voelt het spinnetje, dat de wind voldoende sterk is, dan licht het zijn pootjes en het beestje zweeft het luchtruim in met een totaal onbekende bestemming, maar toch naar een plaats, waar allicht meer voedsel is te vinden. En is dat niet zo, dan kan het zweefvliegen nog eens herhaald worden.

Omdat millioenen spinnetjes deze zweeftochten maken, voel je heel dikwijls van die draden in je gezicht.

Soms glinsteren deze herfstdraden prachtig in de late najaarszon. De dauwdruppeltjes op de draden flonkeren dan als kleine kristallen. Heel erg mooi is dat.

Vroeger kon men de herfstdraden niet verklaren.

Een oude sage vertelt, dat op mooie herfstdagen twaalfduizend jonkvrouwen bezig zijn met het spinnen van een wondermooi tapijt.

Anderen noemen de herfstdraden Mariagaren, omdat men vertelde, dat de draden afkomstig waren van haar mooie sluier. v. d. B.

Onze tranen

Dat onze tranen te voorschijn komen zodra we pijn of verdriet hebben, is je natuurlijk goed bekend. En misschien weet je ook wel, dat we soms van vreugde kunnen schreien.

Maar dat onze tranen ook een zuiverende werking hebben of, om het met een heel geleerd woord te zeggen, „desinfecterend" werken, wist je misschien nog niet. Men heeft wetenschappelijk vastgesteld, dat ons traanvocht schadelijke kiemen doodt, zelfs dan nog wanneer het zeer verdund wordt, bijvoorbeeld in de verhouding van één traan op veertigduizend druppels water. Onze tranen vormen dus een wel bizonder krachtige vloeistof, die ziektekiemen doodt. Wees er dus maar een beetje zuinig op en vergiet geen tranen nodeloos.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

CORNELIS

Er was een nieuwe leerkracht op de school van meester Dierx aangesteld, en de jongens en meisjes waren al gauw te weten gekomen hoe hij heette. Dat was ook niet zo heel erg moeilijk, want hij had één kamer bij de moeder van Madeleine en die wist dus dadelijk te vertellen, dat hij meester Nelissen heette. Madeleine had al een keer een brief op zijn kamer gebracht en daar stond op: Aan de heer C. Nelissen. Hoe zijn voornaam luidde, wist ze nog niet, maar daar zou haar moeder wel achter komen.

En ja hoor, de volgende dag kwam ze er al mee voor de dag. Hij had tegen Madeleine's moeder gezegd: „Noemt u me maar liever geen mijnheer; thuis zeggen ze altijd Cor tegen me en met mijn gewone naam voel ik me veel meer op mijn gemak dan met die deftigheid."

Meester Dierx moest even glimlachen, toen een van de jongens in het namenkwartiertje de vinger opstak en vroeg wat de naam Cor betekende. Hij kende zijn troepje goed genoeg om te weten, dat ze de nieuwe meester op het oog hadden.

„Cor," antwoordde hij, „is een afkorting van Cornelis, evenals Kees, Knilles, Nillis en Nelis. De vrouwelijke naam is Cornelia, waarvan Kee, Kea, Corry en soms ook Nelly afkomstig zijn. 't Is een Latijnse naam, waarvan men de afstamming niet zeker weet. Sommigen leiden hem af van cornu, hoorn, en hij betekent dan: sterk als een dier dat

horens heeft; anderen zeggen, dat hij van cornix, kraai, of cornicula, kraaitje komt. Cornelis is in het Frans: Corneille, en dit Corneille betekent eveneens kraai. De naam Cornelius behoorde in het oude Rome aan een heel voornaam geslacht.

Kees is ook een oude Germaanse naam, die van de nevenstamvorm caz, hoofdstamvorm cath is afgeleid. Dit cath betekent: spreken en opgeruimd zijn.

Nelissen," aldus vervolgde meester, „wil zeggen: zoon van Nelis. Cor en Nelissen zijn dus twee afkortingen, die voluit zouden moeten luiden: Cornelis Corneliszoon. Het achtervoegsel sen achter Nelis is een verflauwing van zoon. We hebben veel van die namen: Jansen, de zoon van Jan; Pietersen, de zoon van Pieter; Harmsen, de zoon van Harm; Willemsen, de zoon van Willem enzovoort. Zulke familienamen noemt men vadersnamen — met een geleerd woord patronymica — omdat die namen eigenlijk de naam van de vader zijn: Jan, Pieter, Harm, Willem, met het woord zoon er achter. Ik hoop nog wel eens gelegenheid te hebben, wat meer over die vadernamen te vertellen."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

BODENSTAVEN

De bode is de levende brug tussen de inwoner van een stad en de burgemeester of wethouder — schepen heette hij vroeger — die zetelt in het stadhuis. Zulk een burgemeester of schepen kan echter — bijvoorbeeld door aftreden — verdwijnen, maar de bode blijft. Hij heeft ook een uiterlijk kenteken, het teken van de waardigheid, waarmee de bode is bekleed en dat vertegenwoordigd wordt door de staf. Die bodenstaf was vroeger gewoonlijk van zwart of bruin hout, versierd met zilveren banden en ringen. Zo had de bode van het stadhuis van Arnhem een staf met dubbele arend (het wapen van de stad) op de top, terwijl Tiel bijvoorbeeld een krijgsman had met schild en drie zilveren banden. Het handvat eindigde beneden in een bol, voorzien van een ring om de staf op te hangen wanneer hij niet werd gebruikt. De stad Tiel bezat twee zulke staven, waarvan de een het jaartal 1633, de andere het jaartal 1638 droeg. De Tielse staven maten 1.19 meter, terwijl de staf van Arnhem 1.08 lang was.

Vonkje
de vrolijke vrijbuiter

Terwijl Vonkje en haar vriendinnetjes bij het haardvuur zitten te lezen, komt Amy Vincent hun vertellen, dat er iemand is om hen te spreken.

1 „Welkom, Kerstman!" zegt Vonkje, als ze de deur opendoet en een prachtig uitgedoste figuur voor zich ziet. „Kom binnen! U zult het wel koud hebben; we zullen u iets warms te drinken geven."

2 Als hij binnen is, doet het Kerstmannetje zijn muts af en dan zien de kinderen, dat het Jackie is, de broer van Lola. „Ik kom jullie halen om de Kerstdagen thuis door te brengen," zegt hij. „Fijn!" juichen de meisjes; „we gaan dadelijk inpakken!"

3 „We moeten onze bonbons niet vergeten," zegt Vonkje. Als ze klaar zijn, zien ze buiten Jackie's slee staan. Jackie pakt het touw en daar gaan ze over de broze, knappende sneeuw.

4 Onderweg vertelt Jackie, dat hij even bij Janie wil aangaan. „Haar moeder is arm," zegt hij, „en ik heb een stukje speelgoed voor haar meegebracht." „We kunnen haar best ook wat van onze bonbons geven," stelt Vonkje voor.

5 Janie heeft hen al zien aankomen en staat hen op de trap toe te wuiven. Als zij de slee ziet stoppen, komt ze naar hen toe. Vonkje geeft haar een handvol bonbons en Jackie heeft een pop voor haar meegebracht! Wat is ze blij!

6 De moeder van Lola staat de meisjes op te wachten en heet hen hartelijk welkom. „Ik hoop, dat jullie prettige dagen zult hebben," zegt ze. Vonkje en Jantha danken haar voor de uitnodiging.

7 De volgende dag zitten ze aan het Kerstmaal. Naast hun bord vindt elk van de meisjes een brief. „Lees eens voor, wat er in staat!" lacht Jackie. „Jacht op de Kerstgeschenken bij het sneeuwhuis!" leest Vonkje.

De Kalief en de Timmerman

DOOR J. TOEBOSCH

Tijdens de regering van Haroen al Raschid, kalief (beheerser) van het oosterse rijk, zou op een plaats, heel ver van de hoofdstad Bagdad, een brug worden gebouwd. De levering van de bouwmaterialen was opgedragen aan een zekere Giafar, een rijk handelaar, en er was een opzichter van het rijk om toezicht te houden en de uitbetalingen te doen. Nu waren Giafar en de opzichter twee booswichten, die samen overlegd hadden, hoe zich zoveel mogelijk te bevoordelen. Giafar zou slecht materiaal leveren tegen hoge prijs; de opzichter zou de arbeiders minder uitbetalen dan hun toekwam en de winst zouden ze samen delen.

Nu was door voorspraak van Giafar als timmerbaas aangesteld Safi, een braaf man, die met hard werken voor zich en zijn gezin de kost verdiende. Safi was lang ziek geweest en had, toen hij weer beter was, geld te leen gevraagd aan Giafar, de enige man, die hem helpen kon. Giafar was dadelijk bereid geweest hem tegen matige interest het gevraagde te lenen. Bovendien had hij beloofd te zullen zorgen, dat Safi, die hij prees als een bekwaam, ijverig en eerlijk man, een goede betrekking bij het grote werk kreeg. Je begrijpt, dat Safi blij en dankbaar was. Maar al gauw zou hij ondervinden, dat het Giafar er alleen om te doen was geweest, hem in zijn macht te hebben.

Nog niet lang was men met het werk bezig, toen op zekere dag een vracht hout aankwam. Safi zag dadelijk, dat het van slechte kwaliteit was. Hij dacht echter, dat het een vergissing was en ging dus naar Giafar om te zeggen, dat hij dat hout niet gebruiken kon.

„Hoor eens, Safi," zei Giafar, „daar heb je niets mee te maken. De opzichter heeft het gezien en goedgekeurd en jij hebt dus niets anders te doen, dan het te gebruiken."

„Maar ik zeg, dat ik het niet doe," zei Safi. „Ik zou er de hele brug mee bederven."

„En ik zeg je, dat je het wél doet," zei Giafar. En nu vertelde hij de timmerman, dat hij de schuldbekentenis, die deze getekend had, zó had ingericht, dat hij, als hij wilde, het geleende bedrag veranderen kon en dat hij dit bedrag vertienvoudigd had. Als Safi nu niet wilde toegeven, zou hij zijn huis en inboedel laten verkopen. En bovendien zou Safi zijn ontslag krijgen. „Je hebt nu maar te kiezen, Safi," zei hij tenslotte; „je gebruikt al het hout, dat je verstrekt wordt en dan krijg je, als de brug gereed is, de schuldbekentenis terug met nog dubbel zoveel er bij, als je al ontvangen hebt; óf je doet het niet en .... nu, dat weet je. Tot morgen heb je bedenktijd."

„Ik behoef me niet te bedenken," zei Safi woedend. „Jij en de opzichter zijn twee gemene schurken! Maar ik wil niet meehelpen, het rijk te bestelen."

„Zoals je wilt. Dan kun je morgen het geld krijgen, dat je nog toekomt. Maar ik denk, dat je gauw spijt zult hebben."

Wat later was Safi op weg naar zijn woning, die ongeveer een uur van het werk lag. 't Behoeft niet gezegd, dat hij allesbehalve opgeruimd was. Hij zou met vrouw en kinderen op straat worden gezet en zijn betrekking verliezen, en men zou het hem zeker ook nog moeilijk maken ander werk te vinden. En wat moest hij dan beginnen?

Terwijl hij zo voortstapte, haalde hem een man in, die er zeer eenvoudig uitzag. Deze liep met hem mee en knoopte een gesprek met hem aan. En hij wist zó aardig te praten en zijn metgezel zó uit te horen, dat Safi hem zijn hele geschiedenis vertelde.

„Nu," zei hij, toen hij alles gehoord had, „dat ziet er niet mooi voor je uit. Maar waarom doe je hun zin niet? Je zou er, zonder dat iemand er achter komt, aardig wat mee kunnen verdienen."

„Dat nooit!" zei Safi. „Liever arm dan oneerlijk!"

„Flink gesproken! Maar vertel me nu eens, wat de arbeiders bij de brug zoal verdienen."

Safi noemde de lonen. „Ik meende, dat de kalief hogere lonen bepaald had," zei de vreemde.

„De kalief woont in Bagdad. Die komt hier niet. Dat weten die twee ook."

„Dan zouden ze zich toch wel eens kunnen vergissen. Wanneer is het betaaldag?"

„Morgen, na afloop van 't werk."

„Dat treft goed," zei de vreemde. Ze waren bij Safi's woning gekomen. Het was intussen avond geworden. Met oosterse gastvrijheid nodigde de timmerman zijn metgezel uit, de nacht bij hem door te brengen.

„Ik dank u, vriend," zei deze. „Ik moet nog vóór de nacht in de stad, een half uur van hier, zijn. Maar wees gerust. Morgen komt alles in orde. Ik wens u goedenacht." Daarna ging hij verder, terwijl Safi zijn huis binnenging, waar hij zijn vrouw het gebeurde met Giafar en zijn ontmoeting met de vreemde vertelde.

De volgende dag na afloop van het werk stonden de arbeiders voor een groot houten gebouw, om hun loon te ontvangen. Daar binnen zaten aan een tafel Giafar en de opzichter. Ze waren gewoon de arbeiders een voor een binnen te laten. Juist wilden ze met de uitbetaling beginnen, toen opeens drie mannen onaangemeld binnentraden. 't Waren de kadi (rechter) uit de naburige stad en twee gerechtsdienaars.

„Ik kom hier op last van de kalief. Hier is mijn volmacht," zei de kadi, terwijl hij een stukje perkament toonde. „Ik gelast u, de mensen, die buiten staan, onmiddellijk binnen te laten."

Tegen dit bevel viel niets in te brengen, en een weinig later waren dan ook alle arbeiders binnen het gebouw. Ook Safi was bij hen.

„De loonlijst van de vorige week," beval de kadi.

„Hier is ze, heer kadi."

De kadi las de naam, die bovenaan op de lijst stond en vroeg daarna de man, die zo heette: „Hoeveel heb je de vorige week ontvangen?"

De arbeider noemde het bedrag.

„Hier staat een hoger bedrag. Hoe komt dat?"

„Dat is een vergissing," zei de opzichter.

„Ieder kan zich vergissen. We zullen eens verder zien," zei de kadi en las de tweede naam. Weer een verschil. De derde naam werd afgeroepen. Weer minder ontvangen dan de lijst aanwees....

„Dat zijn al drie vergissingen," zei de kadi. „Maar misschien wordt 't nu beter."

't Werd echter niet beter. Alle arbeiders bleken te weinig loon ontvangen te hebben. Al die verschillen maakten bijeengeteld een heel bedrag uit. En dat was nog maar alleen over de laatste week....

„Opzichter, wat hebt ge hierop te zeggen?" vroeg de kadi.

De opzichter wist niets te zeggen, maar hij begreep, dat het met zijn rijk uit was.

Intussen was nog een man, die er als een ambtenaar uitzag, binnengekomen.

„Wel, Josoef," zei de kadi, „welk nieuws brengt ge?"

„Heer kadi," antwoordde de man, „zoals ge me bevolen hebt, heb ik onderzocht, hoe het met het werk aan de brug gesteld is. Er is veel slecht materiaal gebruikt en er ligt nog een grote voorraad. Het rijk is voor een aanzienlijk bedrag benadeeld."

„Giafar," vroeg de kadi, „wat hebt ge hierop te zeggen?"

Maar Giafar kon evenmin als zijn medeplichtige iets tot zijn verontschuldiging aanvoeren.

„Opzichter," zei nu de kadi, „in naam van de kalief neem ik u gevangen. Ge zijt ontslagen en in uw plaats is de timmerman Safi tot opzichter benoemd. Hij zal zorgen, dat de arbeiders zo spoedig mogelijk krijgen, wat hun te weinig is uitbetaald."

„En gij, Giafar," ging hij voort, „komt morgen bij mij en betaalt als boete het dubbele van het bedrag, dat de schuldbekentenis van Safi aangeeft. De helft daarvan krijgt ge terug; dat is de som, waarvoor hij getekend heeft. De schuldbekentenis wordt door mij vernietigd. Verder vergoedt ge alle schade, die het rijk door uw bedriegerij geleden heeft. De materialen, die nog bij de brug liggen, kunt ge laten terughalen; van verdere leveranties zal natuurlijk geen sprake zijn. Zo heeft het de kalief bepaald. Mannen," wendde hij zich tot de arbeiders, „ge hebt 't gehoord. Gaat nu allen naar huis."

Terwijl de gerechtsdienaars de opzichter meenamen, verlieten de arbeiders het gebouw, blij, omdat ze een aardig sommetje te wachten hadden, maar nog meer, omdat Safi, die algemeen geacht en bemind was, hun baas werd.

Ook Safi keerde naar huis terug. Hij wist nu met wie hij de vorige dag gesproken had en hoe rechtvaardig kalief Haroen was.

ZO TERLOOPS....

De Verenigde Staten van Noord-Amerika volgen een vaste methode bij het geven van namen aan hun oorlogsschepen. Slagschepen worden genoemd naar afzonderlijke staten van de unie, kruisers naar grote steden, kanonneerboten naar kleine steden, onderzeeërs naar vissen, mijnenvegers naar vogels, tankschepen naar rivieren, enz.

De kleine knutselaar

B 3 — B 3.

HOE MAKEN WE EEN LEUK TONEEL?

De bodem van ons toneel maken we van een stevige kartonnen doos en een van de kanten beplakken of versieren we met wat leuke figuurtjes en een paar deuren.

Dat hele onderstuk is in ons model aangeduid met de naam: bodem.

Je kunt ook een stevig stuk wit karton nemen, dat je dan tegen de voorkant van de doos aanplakt en waarin je een rechthoekige opening knipt, zoals het model laat zien. Die opening moet net zo breed zijn als de achtergrond (B3), die de zee voorstelt, en het hele karton iets hoger en breder om er het gordijn op te kunnen tekenen en de versieringen der zijkanten.

Ben je zover klaar, dan teken je de genummerde stukken over of je plakt ze op karton en knipt ze uit. B 1 en B 2 vormen de schermen. Die stukken vouw je om langs de zwarte lijn boven B 1 en B 2, zodat je de schermen kunt opplakken en ze rechtop komen te staan. Dat doe je ook met de andere stukken.

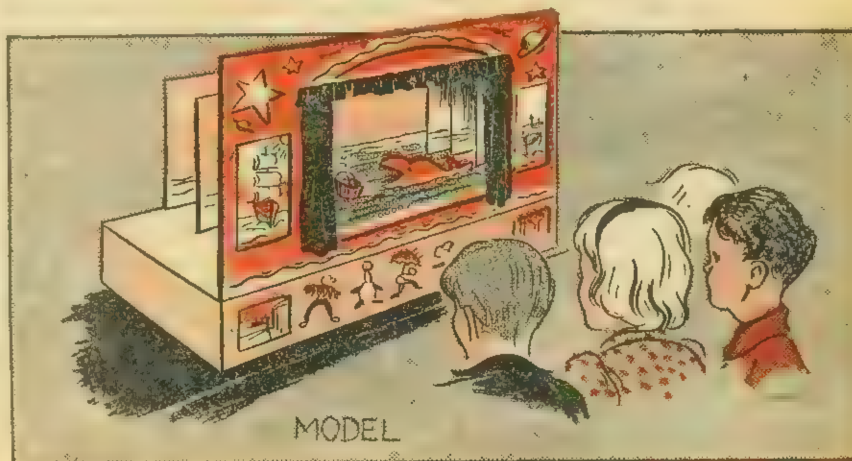
De walvis bestaat uit twee delen, die je aan elkaar vastmaakt met een koperen pennetje. Je kunt het kleine stuk er ook opplakken, maar het blijft leuker als je de vis zijn bek kunt laten open- en dichtdoen.

Kijk vooral goed naar de afmetingen en naar het model.

Kleuren moet je zelf naar smaak. De bomen in het bos groen, de zee hier en daar een tikje blauw en lichtgroen, de lucht een lichtpurper tintje, de kuip met het negerjongetje van buiten groen met twee zwarte banden en van binnen knalrood.

Langzaam werken en secuur. Dan goed laten drogen.

En later verzin je zelf maar allerlei voorstellingen uit sprookjes en verhalen.

MODEL

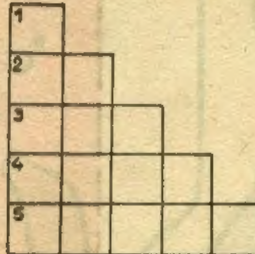
C
A
C
A
B
B
2
MODEL
B
1
B
1

WIE PUZZELT ER MEE?

INVULPUZZLE

Maak alle hokjes met een punt er in zwart. Dan verschijnt er een meneer die jullie goed kennen.

TRAPRAADSEL

1. Een van de eerste letters van het alfabet.
2. Roep je uit als je iets vies vindt.
3. Stuk speelgoed.
4. Zwaar stuk hout.
5. Doet een ezel (3e persoon enkelvoud).

Het wonderlijke van dit raadsel is, dat er op elke „trede" een letter komt bij de letters, die je voor het voorgaande woord hebt gebruikt. Je hoeft dus steeds maar één enkele letter te zoeken!

	21			8
19		3	25	
23	15			
		22	13	
12	18		1	

ZOEK DE REST

De onderwijzer Brusselmans heeft 't bord ingedeeld in vierkanten en in 12 daarvan een cijfer gezet. Er zijn 25 hokjes voor de getallen van 1 tot 25. Er moeten dus nog 13 getallen komen.

Makkelijk? Ja.... maar je moet de rest van die getallen zo zetten, dat de som in elke rij, van links naar rechts of van onder naar boven, en van de ene punt van 't vierkant naar de daar tegenover liggende altijd 65 is. O, zo! Nu jullie.

DE VLUGGE REKENAAR

Schrijf een getal op van 5 cijfers, onverschillig welke. Bijvoorbeeld

5 8 6 4 3

Schrijf er nu een getal van 5 cijfers onder. Het komt er niet op aan welk getal (of laat het door een van je vriendjes doen).

Bijvoorbeeld: 9 1 6 8 2. Nu moet jij het derde getal weer schrijven, namelijk de uitkomst van 9 9 9 9 9 — 9 1 6 8 2 of 8 3 1 7.

We hebben dus

5 8 6 4 3
9 1 6 8 2
8 3 1 7

Laat nu weer een willekeurig getal van 5 cijfers er onder schrijven. Bijvoorbeeld 33801. Dat getal trek jij weer af van 99999. Dat geeft 66198. Nu laat je nog een getal van 5 cijfers er onder schrijven. Bijvoorbeeld 37812. En nadat jij ook dat getal hebt afgetrokken van 99999, schrijf je er dus nog 62187 bij. Zo heb je tenslotte:

5 8 6 4 3
9 1 6 8 2
8 3 1 7
3 3 8 0 1
6 6 1 9 8
3 7 8 1 2
6 2 1 8 7

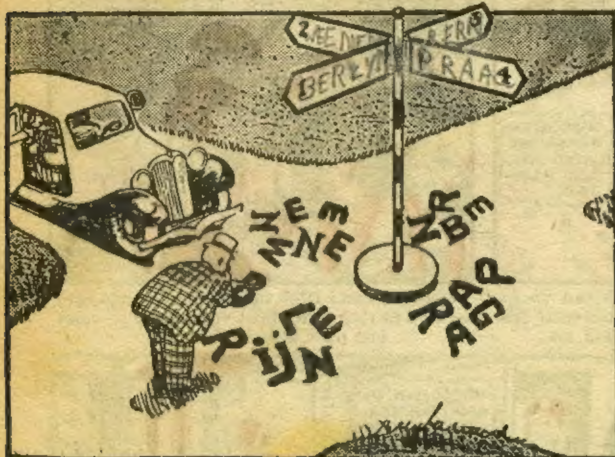
Vraag je vriendjes die getallen even bij elkaar te tellen. Onderwijl heb jij, na het schrijven van het eerste getal 58643, die uitkomst al lang genoteerd, namelijk 358640. Want dat is de uitkomst.

Om de uitkomst te vinden had je immers niets anders te doen dan van het laatste cijfer (3) drie af te trekken en die drie dan voor het eerste cijfers 5 te plaatsen. Je hebt er alleen voor te zorgen, dat je het derde, vijfde en zevende getal zelf schrijft, nadat je het voorgaande getal hebt afgetrokken van 99999. Tel maar eens na of het niet prachtig uitkomt.

Er zijn nog verschillende manieren om hetzelfde kunstje uit te halen.

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

letters, die op de wegwijzer stonden, losgelaten hebben en op de grond zijn gevallen.

Wat nu?

Onder elke arm liggen de letters van de plaatsnaam, die precies op die arm stond, door elkaar.

Toch slaagde meneer Tuffer er in om, met behulp van de gevallen letters, voor elk der vier lettersarmen de bijbehorende plaatsnaam terug te vinden.

Doe dat meneer Tuffer eens na.

DE BESCHADIGDE WEGWIJZER

Meneer Tuffer maakt een rondreis door Europa, waarbij hij de hoofdsteden van sommige landen wil bezoeken.

Op een gegeven ogenblik komt hij terecht bij een viersprong, waar een wegwijzer met vier armen staat.

Het toeval wil echter, dat alle letters ...

Ik verklap nog even, dat elke plaatsnaam de naam van een grote stad in Europa is.

Denk er ook om, dat de letter, die meneer Tuffer op het plaatje in zijn hand houdt, bij de letters van een wegwijzerarm hoort.

Hoe luiden die vier plaatsnamen?

ZWANENPUZZLE

Van links naar rechts:

1. Dieren van deze puzzle.
6. Insecten.
9. Eminentie (afgekort).
10. Niet hoog.
11. Scheer je weg.
12. Dun stuk hout.
13. Soort ronde muts met kwastje.

Van boven naar beneden:

1. Aldus.
2. Meisjesnaam.
3. Deel van een wiel.
4. Zeer ernstige.
5. Nummer (afgekort).
7. Bewerkt men het land mee.
8. Achter.
9. Oude maat.
9A. Moeder.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

UIT ZIJN DUIM ZUIGEN

Men kan nóg zo lang op zijn duim zuigen, er komt niets uit. Wanneer men dan ook zegt, dat iemand een verhaal uit zijn duim gezogen heeft, dan bedoelt men, dat er niets is, waarop dat verhaal steunt; dat er dus niets van waar is.

LETTERGREPENRAADSEL

Haarlem, Zevenaar, Zaltbommel, Utrecht, Leiden, Rotterdam, Groningen, Doetinchem.

STRIKVRAGEN

1. Twee vogels. 2. Twee gaten. 3. Je foto. 4. Je wordt nat. 5. De rails. 6. De andere helft. 7. Na de T (thee). 8. Omdat zij altijd langer in bed zijn. 9. Omdat hij het middelpunt is van 't licht. 10. Je woord.

KLINKERPUZZLE

D O L K
M E R E N
M E T E R S
V L I N D E R
B E R O U W E N
S P U T T E R E N
B E N A D E R E N D
K A M P E E R T E N T

LEEUWENPUZZLE

Horizontaal: 1. dom; 3. les; 5. paard; 6. ark; 7. ast; 10. kar; 12. pan; 14. leeuw; 15. bal; 16. K.L.M.

Verticaal: 1. oor; 4. els; 8. vos; 9. mol; 11. Ada; 13. aal.

HEKWERKPUZZLE

Van boven naar beneden: 1. waard. 2. krant. 3. beven.

Van links naar rechts: 4. Haarlem. 5. prenten.

SPROOKJESRAADSEL

1. Assepoester. 2. Nachtegaal. 3. Doornroosje. 4. Er. 5. Roodkapje. 6. Sneeuwwitje. 7. Elfje. 8. Nacht.

De beginletters vormen de naam Andersen.

BIJ WELK VROUWTJE HOORT DIE EMMER?

De omgevallen emmer hoort bij het knielende vrouwtje.

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

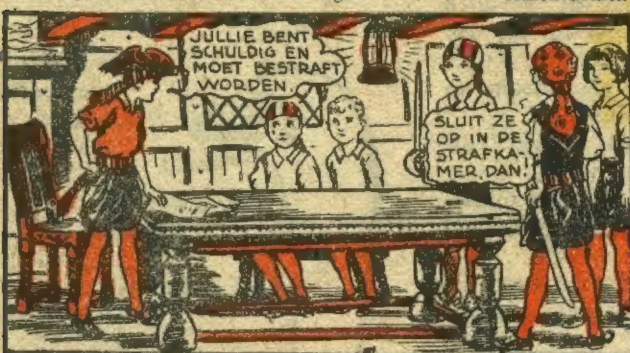
Opgeschrikt door de schok rennen Daro en Sjel naar het dek. Daar zien ze de ramp, Ned en Jim hebben dus een fout begaan.

Ze proberen tevergeefs het schip van de ijsberg los te werken; ze zitten muurvast. Misschien komen ze eens vanzelf los.

Verstoord komt Daro op het schip terug. Jim en Ned hebben hun plicht verzaakt. Bas moet hen naar beneden brengen

In dezelfde hut, waar ze zo prettig gefeest hebben, worden ze ondervraagd en schuldig bevonden aan plichtverzuim. Met ernstig gezicht verwijst Daro hen naar de strafkamer.

De straf is niet zo erg, maar dat zij Daro's vertrouwen verspeeld hebben, vinden Jim en Ned moeilijk te dragen. Vooral Jim is diep onder de indruk en Ned doet zijn best om hem te troosten.

Enkele uren zijn ze reeds in de strafkamer. Uit verveling loopt Jim naar het getraliede venster en daar meent hij iets verdachts te zien.

„Misschien is 't wel een vijand," zegt Ned. „Als we hem vangen, zal de kapitein ons vergeving schenken," hopen ze.

Na veel moeite wringen ze zich door het raam en kijken scherp op het ijs uit. Eerst merken ze niets, maar dan hoort Jim een geluid.

Voorzichtig gaan de jongens er op af; ze klauteren over de ijsblokken en opeens staren ze, bleek als een doek, in de ogen van een reusachtige ijsbeer. „Terug naar het schip, Jim," roept Ned.

Jim heeft geen aansporing nodig. Ze vliegen naar „De rappe Jager". Maar het schip is vlot gekomen en ze kunnen het niet meer bereiken. En de ijsbeer zit hen op de hielen!